

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		29.04.2025
Kommunestyret		08.05.2025

Roller, rammer og spørsmål ved ny energiproduksjon

Kommunedirektørens innstilling:

Notat «Kunnskap, roller og noen spørsmål om ny energiproduksjon» tas til orientering.

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Hva aktualiserer saken?

Saken omfatter forslag til notat om energispørsmål med hovedvekt på ny energiproduksjon, som oppfølging av kommunestyrevedtak den [9.10.24 i PS 129/2024](#).

Kommunen får et økt formelt ansvar i energispørsmål. Både regulatoriske, økonomiske og tekniske rammer er i stadig endring. Det er mange initiativer til mer fornybar energi.

Notatet er ment som et av flere kunnskapsunderlag for å møte den kontinuerlige utviklingen på feltet. I notatet pekes det på ulike roller, og på angrepsvinkler og prinsipielle valg en kommune kan ta.

Saksopplysninger

Nasjonal klima-, nærings- og energipolitikk peker på behov for mer fornybar kraft. Både lover og regler, økonomisk lønnsomhet og teknologi er i endring, det er også kommunens rolle i totalbildet. Notatet som er utarbeidet beskriver noen av de viktigste lovene og reguleringene på energiområdet, spesielt for ny energi, samt peker på roller og aktører.

[Kommunedelplan for klima og energi](#) er viktig premiss og ramme for kommunens energiarbeid.

Andre tidligere kommunale vedtak er:

- I [RS 58/2023 i Halden kommunestyres møte 9.11.2023](#) ble det lagt fram for nytt kommunestyre en kort oversikt med vedlegg over tidligere energisaker som er politisk behandlet.
- Strømnettsituasjonen mer lokalt er beskrevet i [RS 48/2022 Elektrisitetsforsyning. Situasjonen regionalt og lokalt i Halden kommunestyres møte 15.12.2022](#).

- [kommunestyremøte 8. februar 2024, PS 17/2024 Høringsuttalelse fra Halden kommune til forslag til endringer i energiloven, plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger.](#)
- Det langsiktige perspektivet i norsk energipolitikk inkludert tiltaksforslag er behandlet i NOU 2023:3. Kommunens høringsuttalelse er behandlet i kommunestyremøte [11.05.2023, PS 47/2023, NOU 2023:3 «Mer av alt – raskere».](#) Høringsuttalelse fra Halden kommune
- Nettsituasjonen ble omtalt i NOU 2022:6 «Nett i tide – om utvikling av strømnettet», som kommunestyret ga høringsuttalelse til i [møte 22.09.2022 i PS 83/2022 Høring – NOU 2022:6 Nett i tide – om utviklingen av strømnettet](#)
- [NOU 2023:25 Klimautvalget 2050 Omstilling til lavutslipp](#) poengterer at *all politikk og alle beslutninger må ta utgangspunkt i at alle ressurser er knappe*, både areal, energi, kompetanse, naturressurser/materialer.
- Det gis regionale føringer i [Regional plan for vindkraft](#). Det blir sannsynligvis gitt nye føringer i [ny regional plan for Østfold](#) som er på høring våren 2025..
- Potensial for vindkraftproduksjon i Halden er omtalt i kommunestyremøte [3. september 2019 PS 81/2019 Høringssvar – nasjonal ramme for vindkraft](#)
- Konkret solkraftinitiativ i Halden er blitt orientert om i for eksempel RS 24/2024 orientering om solkraftprosjekt i [Hovedutvalg plan-teknisk-landbruk-klima og miljø \(HTEK\) i møte 5. juni 2024.](#)
- Stiftelse av aksjeselskap «Halden kjernekraft AS» ble behandlet i PS 125/2023 i Halden kommunestyres møte 9.11.2023, [saksframlegget kan leses på denne siden](#), mer informasjon om samarbeidet er tilgjengelig på [Halden kommunes nettside](#).

Vurderinger

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er foreløpig ikke avsatt egne kommunale midler eller personalressurser til energi, men på bakgrunn av gjeldende planer, myndighet, eierskap mm jobbes det på mange måter.

Eventuell endret vektlegging, nye prioriteringer, utredninger eller vedtak kan få økonomiske konsekvenser, blant annet tidsbruk, avhengig av omfang og innretning.

Forankring i bærekraftsmålene

Forankring i FNs bærekraftsmål er beskrevet i tabell nederst i saken. Energi er grunnleggende infrastruktur og henger nært sammen med de fleste samfunnsprosesser.

Forankring i samfunnsplanen og andre kommunale planer

Arbeidet bygger på målene i vedtatt klima- og energiplan for Halden om at:

- Innen 2050 skal all energibruk i Halden være fossilfri eller avfallsbasert.
- Produksjonen av fornybar energi skal økes betydelig fram mot 2030

Energi er en vesentlig ressurs og premissene for å nå samfunnsplanens mål, samt en rekke andre mål lokalt, regionalt og nasjonalt.

Konklusjon og anbefaling

Statlig og lokale vedtak peker på at det må jobbes på flere måter for dekke behovet for fornybar energi. Eksempler er energieffektivisering og – fleksibilitet, erstatte elektrisk energi med andre kilder hvis mulig, styrking av kraftnettet, og ny energiproduksjon.

Det er varierende potensial for konflikt, og for «vinn-vinn» for flere hensyn inkludert økonomi, arealbruk, klima mm vil. Det er ulike barrierer, noen økonomiske, noen regulatoriske, noen teknologiske og noen som handler om kunnskap. I valg mellom ulike former for produksjon bør man både vurdere konsekvenser for andre hensyn, og hvilke energiproduksjoner som best treffer behovet gjennom døgnet og året.

Notatet «Roller, rammer og spørsmål ved ny energiproduksjon» tas til orientering.

Hilde Marie Wold
Konstituert leder

Saksbehandler: Anneli Nesbakken

Utsendte vedlegg

1 Roller, rammer og spørsmål ved ny energiproduksjon

Medsaksbehandlere

Navn:

Adm.enhet:

Bidrag til saken:

<skriv navn her>

<enhet>

<bidrag>

Hvilke konsekvenser har denne saken for naturmangfold og økosystem?

Energiproduksjon og nett kan påvirke naturmangfold og økosystemer. Dagens vannkraftverk påvirker situasjonen i og rundt vassdragene, også nye produksjonsformer vil ha en påvirkning. Omfang, og type ny produksjon har betydning for påvirkningen.

Konkrete konsekvenser for konkrete arealer og økosystemer vurderes ved behandling av konkrete plan- og konsesjonssaker.

Forankring av tiltaket i FNs bærekraftsmål

7 REN ENERGI
FOR ALLE

Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Tilgang til energi står i sentrum av så nær som alle utfordringer og muligheter vi møter i dag. Det kan dreie seg om jobber, sikkerhet, klimaendringer, matproduksjon eller muligheter for økt inntekt.

Her løfter vi fram bærekraftmål 7 om ren energi – som nevnt over henger tilgang til nok fornybar energi nært sammen med de fleste bærekraftmålene.